

BÉTSI MAGYAR KURIR.

ÉS

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL.

Nr. Indult: Kedden, Július' 16-dikán, 1853. 5.

G Ö R Ö G O R S Z A G.

Juniusnak 1-sője úgymint a' Király nevenapja, Naupliában, 's más városokban, nagy pompával folyt le. Most már el van határozva, hogy Athenes lesz a' Király lakóhelye, és hogy Hexamilinél új tenger parti város fog építtetni, melly kedvező fekvése miatt a' 2 tenger között, idővel a' Kereskedeésre nézve nevezetessé lehet. — Minden — Török Országba vándorlott Görögök, megbánták hebehurgyaságokat, 's ismét a' Görög Státusba kívánnak felvétetni, melly végett a' Kormányhoz több Kérőleveleket nyújtottak be.

(Gazzetta de Milano.) Ancona Jun. 19 kén. Tegnap egy Joniai Kereskedő hajó Corfuból 9 nap alatt érkezett ide. Az általa hozott tudósítások szerint Arta Város a Epirusban, új véres jelenéseknek tsatapiartza. Ugyan is Máj. 25 kén mintegy 1000 főből álló fegyveres tsoport a' szomszéd hegyekből meglepven álmokban a' lakosokat, hirtelen égést, rablást, és gyilkolást terjesztet el a' Városban. A' gázdagok csak pénzen vásárolhatták meg életüket, a' Szegények, kik a' kívánt summát le nem fizethették, vagy felkontzoltattak, vagy fogságba hurtzoltattak: még tsak az Orosz, és Angoly Consult sem kímélték meg, ezeknek is nagy summát kellett fizetni, — egyedül a' Frantzia Consul lakását nem bántották, hol azért sokan kerestek menedék helyet. A' pusztítás 3 álló napig tartott, mert a' Vá-

rosban lévő tisztviselőség, és kis számú Katonaság nem vehetett gátat a' ragadozásnak. Azután a' vad tsoport ismét a' hegyekbe vontta magát. Azt mondják, hogy a' rablók, török és görög szökött katonák voltak légyen.

(Osservatore Triestino.) Zante Máj. 27-kén. Ottó Király, Fels. Testvérel, a' Bajor Korona Örökösével együtt Máj. 21-kén Naupliából, Korinthba utazott Hermione és Trözen eromjainak megszemlélésére, onnan Megaran keresztül Athenéba készülvén, itt az elkezdett palotát, és közönséges épületeket fogja meglátogatni. A' híres Mauro Michali immár letette az engedelmesség esküjét, az Ország törvényei eránt, még pedig a' Naupliai Metropolitának kezeibe. Máj. 17-kén estve Gr. Róma Arkadiai Gubernátor házában volt Hertzeg Vrede Gusztávnak, a' Metaxa Gr. özvegyével, Balsamo Maria Grófnéval a' Római Cath. szertartás szerint egybenkelése. — A' Grippe Keletet bójárván, itt ebben a' szigetben is mutatta magát, hol a' hirteleni levegő változások miatt a' betegség olyan sebességgel terjedt el, hogy végre a' rendes törvénykezés napokat is meg kellett szüntetni. Ehez a' járvány betegséghez, még földindulások is járultak, mellyek 1 héttől fogva a' házakat megrázkódtatják, 's a' lakosokat félelemmel töltik el.

Az Artai nagy szerentsétlenség, melly szerént ez a' Város Görög Or-

szágból kivándorlott szökött katonák-
tól részszertint kiraboltatott, részsze-
rint lerontatott, Naupliában annyi-
val kedvetlenebb érzést gerjesztett, mi-
vel azon a vidéken sok előkelő fami-
liáknak birtokjok vagyon. Ugyan azok
a szökött katonák már egy ízben Mis-
solunghin keresztül, Görög Ország-
nak éjszaki részeibe is béűtöttek, de
onnan majd a fegyveres lakosoktól,
majd később az oda siető Bajor sereg-
től visszaverették.

FRANTZIA ORSZÁG.

Sartorius Kapitány Brestbe
érkezvén, innen minden késedelem nél-
kül Angoly Országba szándékozik, hol,
mint mondják Dom Pedró Agensei-
től fizetésének még hátra lévő részét
fogja unszolni; — egyébberánt Opor-
tóból semmi új tudósításokat sem hozott.

Peyronnet Ex Minister, Hám
várának Commendánsát megkérte, hogy
a Párisi lapok által egésége felől el-
terjesztett híreket nyilatkozzatná alap-
talanoknak. Az Exminister szüntelen
könyvek közt ül, 's 19 hónap óta a
házból ki sem lépett.

(Allgemeine Zeitung.) Páris Jun.
28-kán. Azt mondják, hogy sem a nép,
sem a Királyok, sem a Nagyok nem
tanúlnak semmit! De ki tanul hát? —
A' millyen régi a' história, szinte ol-
lyan régi az a' tanuság, hogy azok a'
férjfiak, kik valamely nevet, vagy hí-
vatalt viselnek, a' névtelenekkel, és kis
emberekkel ne egyenek egy tálból tse-
resnyét, ne alacsonyítsák meg magokat,
se lefelé, se felfelé ne tüzszkáljanak,
hanem álljanak egyenesen, mint a' fe-
nyőszál, személyes méltóságoktól, és
szabad lelkiismeretektől támogattatva.
Azomban, — mégis némelly emberek
veszettségéből e', vagy is inkább ügyet-
lenségéből, fejeket feltartják ugyan, 's
kevélyen, és szabadon nézegetnek kö-

rül, — és még is, mikor észre sem
veszi az ember, leguggolnak, 's a' pór-
nép közzé szeretnek egyveledni, mint-
ha annak Királyai akarnának lenni, —
de bezzeg pórul is járnak olyankor,
mert elébb, vagy utóbb keményen meg-
lakolnak, hogy characterekről megfe-
lejtkeztek. Illyen Demagogusokból álló
Clubb telepedett most itt Párisban
le, azon szín alatt ugyan, mintha a'
népet, különösen pedig a' mester em-
bereket akarná tanítani, valósággal pe-
dig a' népet meg akarja fosztani min-
den vallástól, mellyet babonázásnak
kiált ki, — azután meg azt is elakar-
ja hitetni, mintha ő (Clubb) az igazi
népfejedelemséget akarná, — igen ter-
mészetes, hogy a' Fejedelmek a' De-
magogusokból fognának választatni, —
azért hízelkednek előre a' Fejedelem-
nek. — Ebben a' Clubban Cabet, és
Cormenin Urak határtalan hatalom-
mal uralkodnak: az első talentom nél-
kül való ember, az utóbbi a' Bona-
partismus despotikai ideáinak ked-
vellője, ezeket elébb a' Restauratiókor
akarta használni, most pedig azok (ideák)
szerint, a' népfejedelemséget kívánja
béhozni, — egyébberánt nem tökkel
ütött ember. A' Clubbnak ezen láptói
tehát, a' minap valami Kormány nemet
akartak felállítani, 's az ezen alkalom-
mal tartatott gyűlésbeli Elölülőség miatt,
Laffitte, Odilon Barrot, és La-
fayette egymással vetélkedtek. La-
fayette nem kívánja a' köz dolgokat fel-
forgatni, Odilon Barrot ideája fe-
lénnyire Amerikai, más felénnyire pedig
igazgatásbeli, — Lafayette Ameri-
kai Gentleman. Ezeket az Urakat úgy
esmerjük, mint a' Jacobinismus-
nak halálos ellenségeit, 's még is a' De-
magogusok közzé tolakodnak, 's ott ke-
gyelmekért esenkednek: avval azt nyer-
ték, hogy Lafitte, és Odilon Bar-
rot elmozdították, Lafayette pedig

tsak a' könyörületességnek köszönheti kineveztetését, — azt tulajdonították neki érdemül, hogy a' Köztársaságot óhajtja, de még is úgy találták, hogy nem óhajtja azt minden polgári öszveköttetéseknek elbontásával, — azért is gyengének nevezték, fel nem világosodottnak, Exföderalistának, fél Monarchistának, sőt még azt is suttogták egymásnak fülébe: „hijában! az öreg Lafayette csak régi Aristocrata marad“: hogy egészen Democratává legyen, arra megkívántatik, hogy nevét megváltoztassa, 's elébb nem is lehet neki hinni, míg vagy veres sipkát nem tesz fejére, vagy a' mester emberek rendjéből nem házasodik, — akkor mutatná meg igazán popularis gondolkozása módját! Ha a' Clubban nem éppen ezeket a' szavakat ejtették is, de legalább ebben az értelemben beszéltek. Arago Ur vitte az Elölülést. Ennek az Urnak, valóban mint tudósnek, nagy az érdeme, 's lehet mondani, egész Európában nevezetes, — de mint a' Clubbnak feje, nyomorúlt szerepet jádzik, a' mennyiben semmi sints benne, a' mi ötet Nép tribunusának kedvessé tehetné, mivel Aristocraticai teremekhez van szokva, és tsupán megzabolázhatatlan ditsőség vágya vitte olyan emberek közzé, kikkel különben semmi köze sintsen. Ugyan is Cuviernek nagy nevét akarná magának megszerezni, — pedig éppen Cuviernál is tsak annak a' hiú vágnak kell tulajdonítani, hogy sok jót, a' mit akart, ki nem vihetett: Cuvier, mint Státus embere, és Administrator, a' rendesen, és szokottan felül, soha, és sehol sem emelkedett, — de mint tudósnek, mint Genienek nagy érdeme volt! ezt tehát meg kellene Arago Urnak gondolni. A' Politikában, hol a' Democraták közt ki akar tünni, mint Cuvier a' Státus tanátso-sai között, Arago Ur mindég törpe

marad, akármint erőlködik is. — Orvosok, Chemikusok, Anatomicusok, Physicusok, Mathematicusok, kevésbé ügyesek a' Politikában, mint törvénytudók, historicusok, 's olyanok, kik philosophicai művelést nyertek, — de máiidőben egy ember minden akar lenni, 's éppen azért semmi sem lesz belőle!

Tudva van, hogy az elhunyt Bourbon Hertzeg, Ecouen nevű várát a' Condé, és Vendée armádában szolgált tisztek, 's közlegények maradékai számokra felállítandó intézetre hagyta volt, 's ebbeli rendelkezésének végrehajtását Feucheres Bárónéra bízta, avval a' hozzáadással, hogy a' fő örökös Aumale Hertzeg, a' Fundus dotatziójára, évenként 100,000 Frankot fizessen. Ennek következésében Feucheres Hertzegné, a' Hertzeg halála után azonnal a' Kormányhoz folyamodott, a' reá bízott Intézet felállítására szükséges Meghatalmazás végett. Erre kedvező válasz érkezett, 's a' javallattal együtt megbírálás végett, a' Státus Tanátshoz útasíttatott. Itt azomban 15 hónapig hevert, úgy hogy Feucheres Aszszony jónak találta, a' dolgotismét mozgásba hozni. Következése a' lett, hogy végre a' Státus Tanát s. e. Jun. 27 kén oda nyilatkoztatta magát, hogy a' Bourbon Hertzeg Fundatiója helyben nem hagyható, a' mennyiben a' polgári egyenlenséget táplálná, 's veszedelmes emlékezeteket hozna vissza, mellyeknek pedig eltörlését a' Státus érdeke, 's a' Kormány kötelessége magával hozza. Ez a' határozat most a' Királynál van aláírás végett. Itt már most az a' kérdés, hová tegyék Ecouen Uradalmat, 's a' 100,000 frankot? — Aumale Hertzeget sem ez, sem amaz nem illeti, 's e' szerint tsak a' van hátra, hogy a' Legatum más jóltévő Intézetre fordíttassék, a' mennyiben Feucheres Aszszony, Kire a' Hertzeg Tes-

momentomában az Intézet felállításabízva vagyon, a' Legatumnak más jóltévő Intézetre való fordítása ellen nem protestált.

Jul. 2 kán a' Királyné Brüsszel felé indult.

P O R T U G A L L I A.

Lisbonában Apr. 7-től Jun. 8-ig a' polgárispotályba 2122 Cholera betegek vétettek fel: ezek között 1151-en meghaltak, 548-an kigyógyultak, 's 442-gyen még Orvosi kezek alatt vagynak. Ide nem számíttatnak a' magános házakban, és katonai ispotályokban sínlődő betegek. — Dom Miguel Flottájából a' Cybele hajó immár elhagyta a' Tájót, Dom Pedro ellen evezendő, 's azt mondják, hogy nem sokára, a' többi hajók is követni fogják. Dom Miguel fő szállása Oliveira de Azemeisba a' Douro déli partjára tételik által.

(Temps.) Oportóból, egy Expeditió indult ki, 's Solignac Generál letette hivatalát. Ez a' két hír a' Portugalliai háborúra nézve nem tsekély befolyású. Solignac lemondása előtt, a' Tanátsban 3 planum volt javallatban: az első, 's talán még legjobb abban állott, hogy Lisbona körül fészkelje meg magát egy tsapat, 's azután a' Várost foglalja el; — a' másik, mellyhez a' Major Generál is hozzá állott, Frantzia characterű volt, hogy tudniillik, öszvesen, és egyszerre támadják meg az ostromlókat, 's Lisbonába maserozzanak, — végre mások azt tanátsolták, hogy egy tsapat küldödjék Algarbiába, hol a' Spanyol kivándorlottakkal majd nevedik a' katonaság: de itt az a' baj, hogy úgy Lisbona, a' megszabadító sereg, és az előtsapat közé esnék, Dom Pedro még is ez utolsó javallatot a' többinek elibe tette. Mi igen sajnáljuk a' Braganzai Hertzeget annyiból, hogy nem hajt barátjai-

nak okos tanátsokra. Ha a' Hertzegek commandérozni nem tudnak, legalább annyi eszek volna, hogy más okosabbtól engednék magokat vezettetni. Dom Pedro, Braziliából elüzette magát, — hát Portugalliába azért jött e', hogy Donna Mária ügyét is elsülyeszse?

B E L G I U M.

A' Képviselők Kamarája Jul. 1-jén tartatott Üléseben, Legrelle Ur így szóllott: „Egynehány nappal ezelőtt előadtam az akadályokat, mellyeket a' Hollandusok a' Scaldison való hajókázás ellenébe tettek, most örömmel jelentem, hogy a' hajókázás ismét avval a' szabadsággal bír, mellyel a' múlt Novemberben bírt vala. A' Hollandus hajófürkészők (Lootsen) Vliessingből, Antverpiába viszik a' hajókat, a' mieink pedig Antverpiából, Vliessingenbe. A' Máj. 21-ki Conventió e' szerént bé van töltve. Ez a' két Ország-ra nézve szerentsés változás. Bártsak Hollandia meggyőződnek a' felől, hogy az ő Kereskedésének jólléte, tartós békességen, és az Országunkkal való barátságos öszveköttetésnek helyre állításán alapúl.

Kikötőhelyünkben megújult az elevenség: mindenfelől jönnek mennek a' hajók: innen visznek portékát Amsterdám, Rotterdam, Liverpool, London, Odessa, Konstantzinápoly, Smyrna, Malaga, Sevilla, Cadix, Rio de Janeiro felé, 's Frantzia Országának majd minden fő kikötőhelyeibe.

ÉJSZ. AMERIKAI EGYES. STÁTUSOK.

Az utóbbi vízáradáskor Virginiában okozott kárt 1 millió dollárra betsülik.

Jackson Praesidens Éjszak Amerikának Keleti Státusait készül beütazni, honnan Jun. 12-re Newyorkba vissza várattatik.

A' Cholera ismét jobban dühösködik Neuorleansban, Vheelingben, Maysvillében, Sz. Louisban, és más Státusokban egészen Mississippig.

B E T S.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott a' Besztertzebányai Ns. Káptalanba F. T. Scherer János Urat Sz. Kereszti Plebánust Barsi Fő Esperestté, Havasz János Urat N. Ugroczi Plebánust Nitrai Fő Esperestté; továbbá: Simonyi János Urat Dobronivai Plebánust és Steinherner Ferentz Urat Szucsáni Plebánust betsületbeli Kánonokká kegyelmesen kinevezni.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

Poson Jul. 12 kén. A' f. h. 10 kén tartott Kerületi ülésben, a' Fő Rk. VI Viszonizenetje vétetek tanátskozás alá, a' vallás dolgában, az erre adandó Felelet Izenetbe foglalása Kerületi Jegyző Urra bízattatván. Azután a' IV-dik Urbariális tikkely már megkészült szerkeztetése 's magyarra fordítása vizsgálatték meg. Egyébbaránt a' Deputációk ezen napokban szüntelen az ismeretes tárgyakkal foglalatoskodnak.

Kolo'svárt: Jul. 2 kán. A' különböző vidékekről jött tudósítások szinte bizonyossá tevék vala, hogy e' jelen esztendőben uralkodott rendkívüli szárazság következésében nagyon szűk gabona termés fog lenni, mellyből a' gabonának drágasága, 's adózó népnek szegénysége miatt könnyen éhelhalás is következhetnék. Mellyre nézve több Uri Méltóságok szívekre vévén a' szegénységet fenyegető veszedelmet, több hazafi társaikat felszólították, hogy ezen rosznak eltávoztathatása módjáról tanátskozzanak. Ezen felszólítás következésében számos buzgó hazafiak közelebbi Junius hónap 25 kén Ns Kolo's Vármegye praetoralis hazához egybegyűlvén meghatározták, hogy a' Kirá-

lyi Camarális pénztárból költsönözzenek 200 ezer pengő forintokat; B. Wesselényi Miklós Ur magát kötelezte, hogy 100 ezer pengő forintok bátorságára tulajdon javait zálogul leköti, a' más 100 ezer pengő forintok hitelére nézve pedig több Uri méltóságok kötelezék magokat, hogy egyenként ki 2000, ki 2500 pengő forintokig magok javaikat zálogul lekötik. Ezen tzel legjobb móddal lehető eszközésére szoros számadás 's felelet terhe alatt Igazgatóknak választattak Báró Wesselényi Miklós, Gróf Bethlen János 's Gróf Kendeffi Ádám Urak; kik mellé még segédeknek nevezettek Gróf Mikeš János, Gróf Teleki János 's Gróf Teleki Dómokos. Ezen kívül egy hét személyekből álló választottság neveztetett ki, melly Gróf Kornis János Ur Ő Exja elölülése alatt Kolo'svárt a' 3 Igazgatóknak minden hónapokról beadandó számadását megfogja vizsgálni. — A' vásárlandó gabonából a' hazában négy helyeken állittatnak raktárok, Kolo'svártt, M. Vásárhelyen, Déésen, és 'Sibon — a' gabona minden nyereség nélkül fog eladatni, 's abból, a' gabona kereskedőket kivéve, akárki is jutalmason vásárolhat. Hogy pedig a' pénztelen szegénység kinek jutalmason sintsen módja élleme megszerzésére, az éhség borzasztó szükségeit elkerülhesse, B. Wesselényi Miklós Ur ezen tzelra egy aláírást indított, 's a' bégyülendő pénzről való szoros számadás terhét is magára vette. Az Erdélyi N. Mgú Kir. Kormányzék a' buzgó hazafiak ezen jeles tzelját maga is elősegélleni kívánván, a' 200 ezer pengő forint költsönnek minden kamat nélkül lehető megnyerését tárgyazó kérést Ő Felségének hathatósan ajánlotta. Ugyan tsak a' békövetkezheto szükség megelőzésére valamint a' nagy méltóságú Királyi Kormányzék, így a' hazafiak több

má'sa ugar répa (ánglus hosszú fejer) mag iránt rendelést tettek, mellynek vetése a' nyári gabona bétakarításával sem lévén késő, levelét a' marha, a' répat pedig az emberek használhatják. — Áldás kövesse ezen lelkes igyekezetet! Tsak ugyan a' mint több felől közelebről jött tudósításokból értettük az inség nem fog olly nagy fokra hágni, mint gondoltuk — ugyan is ámbátor e' haza egy részében a' törökbúza ki nem költ, 's az őszi vetések elszáradtak, de a' Maros és Küküllő mentén, valamint a' Mezőség és Székely föld egy részén, a' törökbúza (kukuritza) 's gabona vetések igen szépen mutatják magokat — a' bor iránt átaljában a' legszebb remények vannak — de a' rendkívüli nagy szárazság miatt a' fű elszáradván, felő hogy a' földműves marháit ki nem telettetheti, mellynek arra ezen félelem miatt már is nagyon leszállott. (E. H.)

Báró Vesselényi Miklós Úr Ö Nagysága közelébb Erdély nemes lelkű leányhoz következő lelkes felszólítást intézé; „Szelíd aszszonyi szívhez, sínlődő emberiség esdeklése mindég nyílt utat talál; Magyar Aszszony nemes érzésében hazafiúi felszólítás örökké meleg részvételre kap. Aszszonyok, ti bájos jóltévői a' szenvedőnek! gyengéd kezekkel segítitek fel ti a' nyomorultat, 's a' részvét könyei, szemeitek mennyei virágján, élesztő harmat tseppek, oh ne hagyjátok ezen felszólítást sükeretlen hangzani el! szívből jö, 's szívetekhez szól. A' mennynek ostorai tsapkodják szegény hazánkat. Kiegyve, elperzselve vannak szántó földeink, mezőinken virágok — a' ti képetek — helyett, szomorú kopárságot szemlélünk. Sírva nézi a' földműves elvesztett munkáját, sírva nézi 's kétségbe esve a' sápadt éhelhalást közeledni; sírnak körülte gyermekei, 's már sincs az éhező

apának, mit adjon éhező gyermekeinek. — A' fenyegető veszélyt kevesíteni hazánkfiainak szent kötelességek, 's remélhető, fogja is a' menny buzgó törekedéseiket sükeresíteni; de elhárítani a' veszélyt lehetetlen. Ha nem leszz is bár a' gabona felettébb drága, de azon számtalan, kinek kevés pénze sinsz, fog éhezni, éhel fog halni. — Elöttünk tehát azon borzasztó jövendő, mellyben embertársaink az éhség gyötrelmei között fognak köztünk, előttünk elhullani, előttünk azon szörnyű jelenések, midőn az ártatlan tsetsemő elszikkadt anyjának melljén nem fog több táplálást kapni, 's az elhaló atyának nállánál még boldogtalanabb árvájira esik végpillantása. — Illyeket fogtok ti látni, 's vérez majd szívetek; — de még minő gyötrő érzés leszen elgondolni, miként ezen apának, kinek elhunyt egész háznépe vesztét okozza, élte megtartathatott, ama kisdedek megmentethettek volna, 's ezen tsontvázzá aszott holt test, mellyre az útszán elrémülve akadtak, még élne — ha tzifra 's költséges öltözeti kiadásitoknak még jóidején tsak egy részetskéjét, szenvedő embertársitok élte megtartására fordítottátok volna. — Égetni fogja lelketek azon ékesség, 's martzongolva leszz szívetek azon drága ruha alatt, mellynek árrával egy sőt több embereket lehet vala az éhség undok halálától menteni. Érezni fogja, elevenen fogja ezt érezni gyengéd kebletek, 's majd szívesen fogjátok a' drágaságot hajatok közül kiragadni, oda adni a' sínlődőnek ékességeket; — de drága-kő nem táplál, — éhség fájdalmat tzifra ruha nem enyhíti, 's a' divat legújabb, legékesb szüleményje a' koplalástól elsanyarodottan nem segít: — az éhezők kenyér után fognak sikoltani, 's pénz után, mellyen kenyeret vehessenek, — de akkor nem leszz kenyér, mit nekik adhas-

salok, — 's azon pénzetek, mellyel ele-
delt szerezhethétek a' koplalóknak, drá-
gán vásárlott ékességekre 's ruhákra
vesztegetve, rajtatok fog a' szenvedő em-
beriség gúnyjára fényleni. Majd a' lel-
ket martzangló jelenésektől megrázva,
örömet tennétek pénzzé ékességeket,
édes örömet varázsolnátok kenyérré a'
külföldről drága pénzen hozatott tizto-
mákat, tsak hogy az éhség mián kétség-
be esettek jajjai ne hasítsák füleiteket,
tsak hogy az éhel halással küszködő vég-
vonaglást látnotok ne kelljen. De mi-
dön az inség már árvízként rohan, a'
legforróbb részvétet is tsak mint abba
hulló könytseppet láttatlan ragadjama-
gával; egyesek törekedései elporlanak
a' rengetegre nőtt nyomorúság szirtjein,
's későn és egyszerre nagy áldozatok-
kal sem lehet koránt is tenni olyat,
mit jó idejében 's aprónkénti adakozá-
sa sokaknak eszközölhet. — Ha most
míg a' gabona nem szerfelett drága, ha
most midön az inség legnagyobb pont-
jáig tsak nem egy egész esztendő van
hátra, számosak, minden hónapban bi-
zonyos mennyiséget fognak egy arra
határozott tárba fizetni, — melly egy-
be gyülemdő pénzből lassanként 's elő-
re gabona 's egyéb élelemre szükség-
sek szereztetnek, — ez által, majd a'
legsomorúbb időpont megjelenésekor,
sokaknak lehet élteket megmenteni, 's
olly áldást szülő segedelmet nyújtani,
mit egyeseknek bármi nagy áldozatja
is akkor már eszközölni képes nem lé-
szen. Ezen nemes, 's hozzád illő tziel
az, mire téged hazám szépneme; fel-
szólit egy hív tisztelőd. Tegyétek drá-
gaságaitok 's ékességek egy részét az
emberiség oltárára, melly előttetek áll,
's töletek vár áldozatot; mert a' nagy
Isten, az erény Istene előtt, tsak azon
erköltsi áldozat bírhat tellyes betstsel,
mellynek füstje közt az ő remekje; az
Aszszonyi nem' áldozatja is illatoz. —

Egy drága kő vagy értz ékesség, melly
többyre használatlan hever birtokban,
elégséges több emberlársaitoknak éltét
menteni meg. Higyétek az Aszszonyi
kellem nem szorúl drágaságok segéd
tsillogására, sőt inkább ezek saját ke-
tseitektől elvonva tsak kápráztatják a'
nézők szemeit; — de majd el is vesz-
tik azok fényeket, szenvedők könytsep-
jei 's éhel halók véglehelleti fogják
tündökléseket homályosítani, mert tud-
va lesz, miként Ti azok megtarthatá-
sát ama szerentséllenek nem segítése
bünének drága árán vásároltátok meg.
A' régi 's újabb hős nemzetek Aszszon-
nyai megfosztották magokat minden drá-
gaságaiktól 's a' haza oltárára tették,
hogy veszedelembe forgó hazájokon 's
hon társaikon segíthessenek. Nektek is
veszedelemben forog hazátok, veszed-
elemben sok ezer hontársaitok; és ezen
áldozati alkalom amazoknál még illőbb
szelid érzésekhez; nem vér ontásról,
nem ellenség vad gyilkolásáról van itt
szó, senkinek sem szerez veszélyt, 's
jajokat adománytok, nem okozni tsak
törölni fog könyeket, enyhíteni fájdal-
makat, áldást szül 's számos emberek
éltét fogja megtartani; — 's ennyi le-
törült könytsep, enyhített fájdalom,
illy sok áldás 's megmentett emberi élet,
nem lenne e' néhány kő vagy értz tzi-
rasággal nagyon is oltsón vásárolva? Ál-
dozzon tehát minden ki közületek, ha-
zánk lelkes leányi, tehetsége szerént,
birtokában levő arany, ezüst, 's kö-
ves portékájiból e' szent tzielra. Nem
gondolom, hogy egy is lenne köztetek,
ki bártsak egy gyűrűt vagy néhány löt
ezüstöt ne adna szenvedő felebaráti men-
tésére; hiszem egy pár gyűrű, ha szin-
te nem nagyon drága is, egy két em-
ber életét tarthatja meg, és majd tud-
nátok e' azokat gyengéd újjaitokon vi-
selni, 's nem égetnének e' mint a' bün-
sújja, érezvén miként azoknak meg-

tartása mián embereknek kelle éhel halniok. — Az egybe gyüendő drágaságok Pesten és Bétsben fognak árverés által az éhezők táplálására fordítandó pénzzé tétetni, hogy lássa testvér hazánk, lássa a' külföld, minő magas Lélek, 's minő mennyei érzés díszesíti Erdély leányait. Hát ez egymást üző költséges változásai a' viseletnek, a' számos és szám feletti nagy árrüköntösök, a' hamar fére vetendő vagy szint olly hamar romlandó öltözeti tzifraságok, nem rabolnak e' szegény országunkból tetemes mennyiségű, és soha vissza nem kerülő pénzt ki? 's ezen pénz mennyiség (mellynek kiadása talán máskor is helytelen, de most valóban vétkes) — nem lenne e' elégséges sok száz sinlődőknek eledelt nyújtani? — Kevesitétek öltözeti költségeiteket. Tegyétek magatoknak lelki ismeretesen megtartandó törvényé; azon erős lelkű 's nemes elhatározást, mi szerint most esztendeig, még ezen veszélyes inség fenyeget és létez, nem fogtok magatoknak új és költséges köntösöket tsináltatni, főként pedig hogy kívülről kalapokat, főékeket, 's egyéb öltözet némüket ezen terhes idő elteltéig nem hozzattok. Bizonytal a' jó izlésű, tsinos, de egyszerű 's nem költséges öltözet nem fog kevesebbé bájossá tenni; nem léteznek toilette titkai, mellyek annyira lennének képesek ketseiteket emelni, mint azon egyszerű öltözet, mellyet ész, nemes szív, 's gyengéd érzés parantsából fognátok viselni. Ama szereny viseletben a' nemes érzésű ifjú, 's a' lelkes férjfi nektek 's nem ruhátoknak fog, és bizonytal fog is hódolni. Legyetek meggyőződve, minden betsületes 's tiszta érzésű ember szeme előtt

ezen egyszerűség, legmennyebb, 's legbiztosabban tetsző ékesség leendő: ellenben minden piperés báb, ki sinlődő emberektől megtagadott költséggel fog tzifrálkodni, — tsak gúny katzajt érdemel, 's megvetést nyerhet. Adjátok tehát öltözésekre fordítani szokott költségeitek egy részét, hónaponként vagy egyszerre, a' fenemlített tárba. Ezen ész szülte adakozást valamint a' drágaságokat is méltóztassanak a' szép lelkű adakozók Kolosvárt Szábel Menyhárt kereskedő, Maros Vásárhelyt Gróf Teleki Domokos, Déésen pedig Roth Patikárius Urak kezibe szolgáltatni. Mind az eként egybe gyüendő, mind a' drágaságok eladásából kerülő mennyiséget, ezen áldásra méltó, 's áldást szülő pénzt, úgy fogom tekinteni, úgy fogom azt használni, 's úgy kívánok arról nyilvánosan számolni, mint legdrágább kintsről, melly még kezembe jött, mint olly kintsről, mellynek utolsó fillérét is, a' szép érzés melly adta, arany nál betsesebbé tette. — Drága köveknél drágább azon lelket emelő öntudás, mellyel az eszközlött jótétek szíveteket jutalmazni fogja; 's minden öltözeitek legdíszesbike, 's tetszést leginkább nyerő 's érdemlő a' szelídség, érzékeny szív, 's felemelkedett érzés mennyei fényéből szőtt öltözete.“

A' Pénz folyamát Julius' 15-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	95
Az 1820-béli sorsosok:	195
Az 1821-béli hasonlók:	133 1/2
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji:	54 1/4 for. keltek, mind Conv. Bank. Aktziák keltek 1233 for. ton Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Marton József, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obero Bäcker-Strasse Nro 755.)